

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Statsvetenskapliga Institutionen

Kvinnlig representation och dess substantiella effekter
En studie om svenska kommuners flyktingmottagande
utifrån ett könsperspektiv

Kandidatuppsats i
Statsvetenskap
HT 2013
Emma Hellbom
Handledare: Lena Wängnerud
Antal ord: 8294

Abstract

Municipalities with a higher amount of female representatives has been shown to be more gender equal. Earlier research has also shown that female politicians are more likely than male politicians to represent immigrants and refugees interests. However, the effect of female representation has not been tested on other subordinated groups than women. Swedish municipalities have full autonomy regarding refugee reception and local politicians are responsible for the decision on the amount of refugees that the municipality accept. The variations of female and male politicians in the local assemblies are expected to have different outcomes on the refugee reception, according to females social backgrounds and experiences. This study aims to investigate if there is any correlation between the amount of female representatives in the municipality and the amount of refugees that are accepted. Through a statistic analysis it is possible to show that the expected positive effect of female representation on the amount of refugees are not significant even though it is possible to see a slightly higher amount of female politicians in municipalities with an agreement compared to municipalities without an agreement.

INNEHÅLL

1. INLEDNING	4
2. SYFTE	6
2.1. Syfte och avgränsningar	6
2.2. Frågeställningar	7
2.3. Bidrag till forskningen	8
3. TEORETISKT RAMVERK	9
4. DEFINITIONER	12
4.1. Deskriptiv och substantiell könsrepresentation	12
4.2. Flykting	12
4.3. Ansvarsfördelning i flyktingmottagandet	13
5. METOD	15
5.1. Tillvägagångssätt	15
5.2. Material	17
5.3. Beroende variabler	18
5.4. Oberoende variabler	19
5.5 Interaktionseffekt – andelen kvinnor och vänsterstyre	21
5.6. Jämförelse - ÖK/ej ÖK	21
6. RESULTAT	22
6.1. Anvisningsbara platser	22
6.1.1. Andel kvinnor i kommunfullmäktige	22
6.1.2. Andel kvinnor i kommunstyrelsen	24
6.2. Anvisade flyktingar	24
6.2.1. Andel kvinnor i kommunfullmäktige	24
6.2.2. Andel kvinnor i kommunstyrelsen	25
6.3. Resultat – interaktionseffekt	26
6.4. Kompletterande oberoende variabler	26
6.5. Resultat - jämförelse ÖK/ej ÖK	26
7. ANALYS OCH SLUTSATS	28

KÄLLFÖRTECKNING

Litteratur

Internetbaserade källor

APPENDIX

Tabell 1-6

1. Inledning

I Sverige finns en uttalad politisk målsättning om ”att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv” (Regeringen 2013: a). Jämställdhetsperspektivet är ett återkommande inslag i den samhällspolitiska debatten, inte minst gällande kvinnors politiska representation. Inom forskningen görs en distinktion mellan deskriptiv könsrepresentation – *numerär fördelning mellan kvinnor och män* – och substantiell könsrepresentation – *kvinnor och mäns villkor och inflytande på politikens innehåll*, där den deskriptiva representationen huvudsakligen varit föremål för studier inom kvinnors politiska representation (Gustafsson 2008, s.9). Sverige rankas som ett av världens mest jämställda länder enligt The Global Gap Gender Report (World Economic Forum 2013) och ligger i framkant gällande jämn könsfördelning i politiken. Att förklara variationer av den deskriptiva könsrepresentationen är i sig en viktig fråga för forskningen men kanske än viktigare är det att försöka besvara vilka betydande förändringar kvinnlig politisk närvaro har på politikens innehåll?

Tidigare studier visar att när kvinnor är närvarande i politiken så bidrar det till substantiella förändringar för jämställdhetspolitiken, även om partitillhörighet också spelar en betydande roll (Lovenduski och Norris 2003, Wängnerud 2009). Detta bekräftas också i Wängnerud och Sundells (2012) studie där man funnit att kommuner som haft en högre andel kvinnor i den lokala församlingen under tidsperioden 1970-2010 är mer jämställda idag än andra kommuner. Detta har man bland annat kunnat se genom ökade inkomstnivåer och fler heltidsanställningar bland kvinnor i den offentliga sektorn. Tidigare har man också funnit att en hög kvinnorepresentation i kommunen ökar satsningarna på den kommunala barnomsorgen (Stjernqvist & Magnusson 1988). Det är därför möjligt att konstatera att kvinnliga politiker tenderar i högre utsträckning än män att initiera sådan politik som leder till ökad jämställdhet i samhället. Mycket tyder dock på att kvinnor inte enbart representerar sin egen grupp i samhället utan även andra grupper. Enligt en enkätundersökning till riksdagens ledamöter betonade en högre andel kvinnliga riksdagsledamöter än manliga, vikten av att föra fram invandrares och flyktingars intressen (Wängnerud 2010). Detta kan tolkas som att kvinnliga politiker är mer välvilligt inställda till invandrare och mer positiva till ett flyktingmottagande. Är det därför möjligt att anta att det även sker substantiella förändringar av politikens innehåll gällande en annan underordnad grupp i samhället när en större andel kvinnor sitter vid makten?

Sverige är det industriland i Europa som tar emot flest asylsökande per capita efter Malta (UNHCR 2013: a). Idag ökar flyktingströmmarna kraftigt runtom i världen, inte minst på grund av den pågående konflikten i Syrien. I slutet på 2012 uppgick antalet flyktingar i världen till 45,2 miljoner människor varav 15,4 miljoner av dessa har flytt från krig, konflikter och förföljelse. Det är det högsta antalet flyktingar på 18 år enligt FN:s flyktingorgan UNHCR (2013: b). De svenska kommunerna har självbestämmanderätt gällande mottagandet av flyktingar. Ett politiskt beslut i kommunfullmäktige ligger till grund för det antal flyktingar kommunen är villiga att ta emot via anvisning, där kommunen bland annat står som ansvarig för att hitta ett boende åt flyktingen. Idag ser flyktingmottagandet väldigt olika ut kommunerna emellan. Medan vissa kommuner tar emot väldigt många flyktingar finns det kommuner som inte tar emot några alls. I den svenska flyktingpolitiken höjs nu röster om att kommunerna måste ta ett större gemensamt ansvar, annars riskerar Sverige att inte kunna erbjuda platser till de flyktingar som är i akut behov av bosättning (Arbetsförmedlingen 2013: a, Migrationsverket 2013: a).

Sverige är samtidigt ett av de länder i världen som har högst andel kvinnor i politiken, på såväl nationell som lokal nivå. Dock är variationerna av kvinnorepresentation stora mellan kommunerna. Medan andelen kvinnor i kommunfullmäktige uppgår till 58 procent i Bräcke är den så låg som 29 procent i både Sävsjö och Mullsjö (SCB 2013: a). Enligt teorin om *närvarons politik* (Phillips 1995) kan man argumentera för att politikernas sociala bakgrund, däribland könstillhörighet, har betydelse för åsikter och prioriteringar och i förlängningen också för den politik som förs fram. Därför är det intressant att studera om de svenska kommunernas variation av andelen kvinnor i politiken har någon signifikant effekt på kommunernas flyktingmottagande.

2. Syfte

I det här kapitlet redogörs för uppsatsens huvudsakliga syfte och frågeställningar, vilka särskilda avgränsningar som görs och vad uppsatsen kan komma att bidra med i form av ny kunskap till forskningen.

2.1. Syfte och avgränsningar

Uppsatsens huvudsakliga syfte är att undersöka om en ökad kvinnlig politisk närvaro i kommunpolitiken medför substantiella förändringar i politiken för en annan underordnad grupp i samhället. Detta undersöks genom att se om det finns någon signifikant samvariation mellan andelen kvinnor i kommunfullmäktige samt kommunstyrelsen och antalet anvisningsbara platser avsedda för flyktingar och antalet faktiskt anvisade flyktingar i kommunen.

Idag har svenska kommuner självbestämmanderätt vad gällande flyktingmottagandet och beslut om mottagande flyktingar tas i kommunens politiska ledning, som består utav både manliga och kvinnliga politiker. Eftersom kommunfullmäktige besitter den yttersta beslutanderätten över kommunens verksamhet används andelen kvinnliga ledamöter i kommunfullmäktige som ett mått på kvinnlig politisk representation i kommunen. Däremot är kommunstyrelsen och möjligen berörd nämnd, de som utarbetar en verksamhet för mottagandet och lägger till grund för kommunens kapacitet ett förslag om hur många flyktingar man kan ta emot, något som således påverkar kommunens beslut i frågan. Därför är även andelen kvinnliga ledamöter i kommunstyrelsen relevant att ta med i denna studie. Däremot kommer andelen kvinnor i berörd kommun nämnd, exempelvis socialnämnden, inte att undersökas då det rent formellt inte finns någon samlad information om kommunernas arbetsprocess gällande just flyktingmottagandet.

Eftersom ambitionen är att studera om kommunens villighet att ta emot flyktingar samvarierar med ett större antal kvinnor i den politiska ledningen, kommer enbart de anvisningsbara platserna i kommunen avsedda för anvisade flyktingar via Arbetsförmedlingen och Migrationsverket att studeras, under kontroll för andra faktorer. När anvisning sker via Arbetsförmedlingen och Migrationsverket är de ansvariga för att hitta en kommun som är villig att motta flyktingen. Utöver anvisningsbara platser finns även platser som kommunen kan uppge som en indikation på att man också välkomnar flyktingar att

bosätta sig i kommunen på egen hand. Dessa platser ingår inte i denna studie. Då beslutet om anvisningsbara platser tas före det aktuella mottagandet visar dessa platser på den politiska viljan hos kommunerna medan det faktiska mottagandet kan komma att förändras under det mottagande året. Därför avses även andelen kvinnor i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen att undersökas med det faktiska mottagandet av flyktingar som anvisats via Arbetsförmedlingen och Migrationsverket.¹ Anvisning sker på basis av den överenskommelse som kommunen slutit med Migrationsverket.

Undersökningen kommer att genomföras med hjälp av en statistisk analys där data har samlats in och sammanställts för alla svenska kommuner. Med hjälp av en regressionsanalys undersöks i ett första steg om det finns ett bivariat samband mellan kvinnlig representation och flyktingmottagande. Därefter görs en multivariat analys där ytterligare förklaringsfaktorer tas med. En tänkbar bakomliggande förklaringsfaktor är politisk majoritet, där forskningen visar att vänsterpolitiska partier tenderar att ha både fler kvinnor vid makten (Lovenduski och Norris 2003) men också en mer positiv inställning till flyktingar (Demker (red) 1992) och därmed skulle kunna förklara samvariationen.

2.2. Frågeställningar

Hypotesen är att desto högre andel kvinnor i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen desto fler anvisningsbara platser avsedda för flyktingar samt faktiskt anvisade flyktingar har kommunen. Därmed är uppsatsens huvudsakliga frågeställningar:

1. Finns det en samvariation mellan en högre andel kvinnor i kommunfullmäktige samt kommunstyrelsen och antalet anvisningsbara platser för flyktingar i kommunen? Kvarstår en eventuell effekt under kontroll för andra relevanta förklaringsfaktorer?
2. Finns det en samvariation mellan en högre andel kvinnor i kommunfullmäktige samt kommunstyrelsen och antalet anvisade flyktingar i kommunen? Kvarstår en eventuell effekt under kontroll för andra relevanta förklaringsfaktorer?

¹ De som accepterat anvisning via Arbetsförmedlingen består till största delen av så kallade anläggningsboende-flyktingar (ABO) men också ett fåtal flyktingar som redan bor i en kommun men begärt vidareflytt till en annan kommun via Arbetsförmedlingen. De flyktingar som anvisas via Migrationsverket är nästan uteslutande kvotflyktingar och ingår i den kvot som svenska regeringen årligen anger i en överenskommelse med FN:s flyktingorgan UNHCR. År 2012 uppgick flyktingkvoten till 1900 personer (Migrationsverket 2013: b).

2.3. Bidrag till forskningen

Den här uppsatsen ämnar bidra till forskningen inom två olika forskningsområden, kvinnlig representation samt flyktingpolitik. Dock finns det ingen ambition att generalisera resultatet till andra länder eftersom detta berör svensk, kommunal representation och dess påverkan på svenskt flyktingmottagande.

Om resultatet finner en samvariation mellan en högre andel kvinnor i kommunfullmäktige samt kommunstyrelsen och ett högre antal anvisningsbara platser samt faktiskt anvisade flyktingar, är det möjligt att hävda att teorin om *närvarons politik* inte enbart medför substantiella förändringar för kvinnor som grupp, utan även för en annan grupp som flyktingar. Ett noll-samband kan också tänkas bidra till forskningen i den mening att kvinnor som visats ha en mer flyktingvänlig attityd, möjligen inte får gehör för sina åsikter inom beslutsfattandet för flyktingmottagandet och möjligen också i generella termer, trots hög numerär representation inom kommunens politiska ledning. Vad gällande flyktingmottagandet visar tidigare studier på att bland annat kommunens tillgång på bostäder, arbetslöshet, genomsnittlig inkomst och röster på högerpartier kan förklara variationen mellan kommunerna (Cronholm 2013, Lidén och Nyhlen 2012, Arbetsförmedlingen 2013: a). Däremot har könspektivet inte tidigare funnits med som förklaringsfaktor, något som denna uppsats ämnar bidra med till forskningen.

3. Teoretiskt ramverk

I detta kapitel diskuteras uppsatsens teoretiska ramverk. Som tidigare nämnts visar forskningen att kommuner med hög jämställdhet mellan män och kvinnor i politiken också bidrar till förändringar av politikens innehåll inom områden som anses särskilt viktiga för jämställdhet. Detta kan förklaras utifrån feministisk politisk teori, så kallade *närvarons politik*, där Anne Phillips (1995) menar på att den sociala bakgrunden, däribland könstillhörighet, bör tillmätas ökad betydelse i politiken. Utifrån detta teoretiska ramverk ämnar denna uppsats pröva om teorin om *närvarons politik* också kan spela en betydande roll för andra underordnade grupper, när kvinnors representation ökar inom kommunalpolitiken.

I Sverige är traditionellt sett *åsiktsrepresentation* den främsta indikatorn på en väl fungerande politisk representation. Detta innebär att de folkvalda ska representera väljarnas åsikter medan den sociala representationen i mångt och mycket får stå tillbaka, inte minst när det gäller könsrepresentation. Detta är också något som bekräftas av den ojämlika fördelningen mellan män och kvinnor i våra lokala församlingar idag. Phillips (1995) hävdar att man är alltför fokuserad på de politiska representanternas idéer och preferenser medan den sociala bakgrunden får alltför lite utrymme i den politiska representationen. Fokus är på *vad* som representeras, inte *vem* som representeras. Detta menar hon kan få betydande konsekvenser för politikens innehåll eftersom det finns skäl att anta att kvinnlig politisk närvaro också medför substantiella förändringar. ”*Representatives do have autonomy, which is why it matters who those representatives are*” (Phillips 1995, s.78) Däremot anser hon inte att åsiktsrepresentation ska uteslutas men bör ge utrymme för social representation eftersom såväl åsikter som den sociala bakgrunden påverkar politikens innehåll. Phillips låter sig däremot inte specificera den numerära representation som behövs för att kvinnor ska kunna utgöra en skillnad i politiken men hävdar att möjligheten att kvinnor är representerade ökar när kvinnor är närvarande.

Varför spelar den sociala bakgrunden någon roll, i detta fall könstillhörighet? Vad har den för inverkan på politikens innehåll? Att kvinnor tenderar att vara mer representerade inom politikområden som anses mer typiskt ”kvinnliga” behöver inte nödvändigtvis bero på att kvinnor marginaliserats från typiskt ”manliga” politikområden, utan att kvinnor faktiskt också är intresserade av dessa frågor (Wängnerud 1998). Detta kan tänkas bero på att dessa frågor ligger närmare det obetalda omsorgsarbete som kvinnor traditionellt sett alltid utfört i

hemmet och tenderar att vara mer bekymrade samt lyhörda för andras behov, något som därmed görs sig gällande i kvinnors moraliska resonemang (Gilligan 1982). Däremot behöver detta inte betyda att kvinnor och män har olika grader av moraliskt resonemang utan att män och kvinnors olika normer och värderingar påverkar den moraliska bedömningen på olika vis. Att könsskillnader avspeglas i kvinnor och mäns politiska hållning är därför relevant att hävda eftersom ens erfarenheter och sociala bakgrund inte avsågs även då man blir vald till att företräda sina väljares åsikter. För att citera Phillips:

”Women occupy a distinct position withing society: they are typically concentrated, for example, in lower-paid jobs; and they carry the primary responsibility for the unpaid work of caring for others. There are particular needs, interests, and concerns that arise from women’s experience and these will be inadequately addressed in a politics that is dominated by men”

Phillips 1995 s. 66.

Inom utrikes- och säkerhetsfrågor är det möjligt att se tydliga könsskillnader mellan män och kvinnor. Gällande just flyktingfrågor, som denna uppsats avser undersöka, visar forskningen att kvinnor och mäns åsikter skiljer sig åt. Kvinnor tenderar att ha en mer välvillig och positiv inställning till ett mottagande av flyktingar (Bjereld (red) 1995), något som kan återkopplas till kvinnors mödraskap och större ansvarskänsla för andras välbefinnande. Detta bekräftas också i en studie av Kokkonen et al (2013) där man konstaterar att kvinnodominerande grupper är mindre fördomsfulla mot invandrare än mansdominerande grupper. Det har även visats att kvinnliga riksdagsledamöter lyfter fler flyktingpolitiska initiativ i riksdagen (Bjereld 1998, s.114-15) och anger i högre utsträckning än män vikten av att föra fram flyktingar och invandrades intressen (Wängnerud 2010). Det är därför möjligt att hävda att kvinnors sociala bakgrund och erfarenheter spelar en betydande roll för vilka attityder kvinnliga politiker besitter gällande invandrare och flyktingar. Frågan är dock i vilken utsträckning dessa åsikter får möjlighet att komma till tals i politiken och därmed möjlighet att bidra till substantiella förändringar?

Utifrån teorin om *närvarons politik* bör rimligtvis också politikens härkomst studeras då man bör kunna dra slutsatsen att invandrare med dess sociala bakgrund representerar flyktingar bäst, men då ambitionen är att studera könsskillnaders effekter på flyktingmottagandet görs här en avgränsning. Däremot är *närvarons politik* som en del av den tankekedja som förklarar

att det också bör ligga i kvinnors intressen att prioritera flyktingfrågan i kommunalpolitiken.² Utifrån antagandet om att det skulle bli en annan politik om könsfördelningen i politiken förändrades är det rimligt att anta att om *närvarons politik* skulle tillskrivas en större roll i svensk politik så skulle det också vara möjligt att kunna se substantiella förändringar även för andra underordnade grupper i samhället.

² Tankekedja: kvinnors sociala bakgrund → kvinnor tenderar att bry sig mer om andras välbefinnande än män → mer välvilligt inställda till flyktingar och prioriterar flyktingars intressen → ökad kvinnlig närvaro ger ökad representation → ökad kvinnlig representation ökar chanserna att förändra politikens innehåll.

4. Definitioner

I detta kapitel redogörs för uppsatsens huvudsakliga begrepp och de mest centrala aktörerna - samt deras roll. Detta för att ge läsaren en ökad förståelse för dess sammanhang och betydelse i uppsatsens fortsättning.

4.1. Deskriptiv och substantiell könsrepresentation

Med deskriptiv könsrepresentation avses *andelen* kvinnor och män inom politiska församlingar. Inom forskningen förklaras variationer av den deskriptiva könsrepresentationen främst med hjälp av strukturella faktorer, så som socioekonomiska, institutionella och kulturella faktorer.³ På svensk lokalnivå tros kommunens organisering av omsorgsarbetet vara en förklarande orsak till variationerna av kvinnligt och manligt deltagande i politiken (Johansson 1998) samt olika aktörers inverkan som kvinnorörelser, partier, och kvinnoförbund (Gustafsson 2008, s.13). Med substantiell könsrepresentation menas politikernas *politiska villkor, inflytande* och *inverkan* på politikens innehåll (Gustafsson 2008, s.8). Främst avses kvinnlig och manlig representation på hierarkiska politiska positioner som ordförandeposter och presidium men också vilka politikområden som män respektive kvinnor tenderar att främst vara representerade inom.

4.2. Flykting

FN:s Flyktingkonvention från 1951 är det viktigaste internationella dokumentet som fastställer flyktingars rättigheter. Enligt konventionen definieras en person med flyktingstatus som någon ”som flytt sitt land i välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, religion, tillhörighet till en viss samhällsgrupp eller politisk uppfattning, och som befinner sig utanför det land, vari han är medborgare och som på grund av tidigare nämnd fruktan inte kan eller vill återvända till det landet” (UNHCR 2013: c). Detta gäller oavsett om förföljelsen utgår från landets myndigheter eller om myndigheterna själva inte har möjlighet att bereda skydd för sina medborgare. De personer som inte tilldelas flyktingstatus men är i stort behov av

³ Med institutionella faktorer avses val- och partisystem där proportionella valsystem visat sig ha positiv betydelse för kvinnlig representation. Även vänsterorienterade partier tenderar ha en högre andel kvinnor än högerorienterade partier vid makten. Med socioekonomiska strukturer avses graden av utbildningsnivå och med kulturella skillnader avses normer och stereotyper föreställningar om kvinnor (Gustafsson 2008 s.9).

skydd definieras som alternativt skyddsbehövande samt övriga skyddsbehövande.⁴ Dessa personer samt deras anhöriga har rätt till uppehållstillstånd i Sverige (Regeringen 2013: b).

4.3. Ansvarsfördelning i flyktingmottagandet

Sedan 2010 har den så kallade *Etableringsformen* medfört betydande förändringar för ansvarsfördelningen mellan stat, kommun och övriga myndigheter gällande kommunplaceringen av flyktingar. Största förändringen som skett är att Arbetsförmedlingen tagit över en stor del av det ansvar som Migrationsverket tidigare hade. Det är utifrån dessa nya bestämmelser som ansvarsfördelningen i flyktingmottagandet kommer att beskrivas (Arbetsförmedlingen 2013: a).

Migrationsverket har som ansvar att kommunplacera de personer som inte har rätt till en etableringsplan och kvotflyktingar. Flyktingar som anvisas via Migrationsverket har inte rätt att neka en tilldelad plats i en kommun och benämns i denna uppsats som ”anvisade” flyktingar via Migrationsverket. Migrationsverket har tillika ansvaret att ta emot asylsökande, bevilja uppehållstillstånd samt betala ut statlig ersättning till kommuner för ett mottagande av flyktingar.

Arbetsförmedlingen har numera det övergripande ansvaret över etableringsinsatserna och ansvarar för att anvisa de flyktingar som ingår i en etableringsplan. Flykting som anvisas till en kommun via Arbetsförmedlingen har möjlighet att neka tilldelad boställning och kan således bosätta sig i en valfri kommun. Dessa benämns som flyktingar som ”ej accepterat anvisning” respektive ”accepterat anvisning” via Arbetsförmedlingen. Tillgången på arbete är Arbetsförmedlingens styrande faktor i kommunplaceringen.

Kommunen har självbestämmanderätt gällande flyktingmottagandet. Därför är det också rimligt att undersöka kommunens högsta ledning, kommunfullmäktige och kommunstyrelsen, och dess representation av andelen kvinnor eftersom kvinnors närvaro kan tänkas ha betydelse för hur beslutet om flyktingmottagandet ser ut. Kommunen anger det totala antalet platser för flyktingar som man har möjlighet att ta emot men specificerar också antalet anvisningsbara platser – platser som avses för anvisade flyktingar via Arbetsförmedlingen

⁴ Alternativt skyddsbehövande löper risk för exempelvis dödsstraff och tortyr vid ett återvändande till hemlandet. Övrigt skyddsbehövande löper risk att utsättas för allvarliga övergrepp eller drabbas av naturkatastrofer.

och Migrationsverket. Övriga platser är för nyanlända som bosätter sig i kommunen på egen hand. Dessa platser ingår i de så kallade länstal som Arbetsförmedlingen och Migrationsverket i samråd med länsstyrelser fastställer för det angivna länet utifrån de prognoser som Migrationsverket gör om det förväntade mottagningsbehovet. Länsstyrelsen har sedan i uppdrag att förhandla med kommunerna om antalet platser som sedan ska ingå i överenskommelsen med Migrationsverket. En överenskommelse med Migrationsverket kan se olika ut för olika kommuner, överenskommelserna gäller årsvis men löper oftast tills vidare. Kommunernas ansvar står för det praktiska i bosättningen – hitta ett boende åt flyktingen samt bistå med bland annat SFI-undervisning och annan grundläggande kommunal service. År 2012 ingick 273 kommuner av 290 möjliga en överenskommelse om flyktingmottagande (Migrationsverket 2013: c).

5. Metod

I detta kapitel diskuteras uppsatsens metod och material. Här redogörs för undersökningens tillvägagångssätt och empiriska material samt en beskrivning av de variabler som ingår i studien.

5.1. Tillvägagångssätt

Då studien avser att undersöka om andelen kvinnliga ledamöter i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samvarierar positivt med antalet anvisningsbara platser samt anvisade flyktingar, studeras enbart de flyktingar som anvisas via Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. Uppdelningen av det totala flyktingmottagandet görs eftersom de flyktingar som bosätter sig i kommunen på egen hand inte inkluderas i kommunens ansvar gällande bosättning och därmed inte påverkas av kommunens politiska beslut i frågan. Denna avgränsning gör det möjligt att tydligast studera den kvinnliga representationens - i form av kvinnliga kommunfullmäktige- och kommunstyrelseledamöters - påverkan på kommunens beslut om flyktingmottagandet.

Studiens frågeställningar kommer att besvaras med hjälp av en statistisk analys med tvärsnittsdata. Statistik kommer att inhämtas och sammanställas för samtliga 290 svenska kommuner och utgör därmed ett totalurval eftersom hela populationen undersöks. Med ett totalurval är det möjligt att generalisera och därmed säkrare kunna uttala sig om kvinnlig representation och dess påverkan på flyktingmottagandet i Sverige. Undersökningen kan definieras som en studie av förklarande karaktär med en teoriprovande ambition då två fenomen – kvinnlig representation och flyktingmottagande – prövas utifrån teorin om *närvarons politik*. Med hjälp av en regressionsanalys är det möjligt att utläsa hur stark eller svag kvinnlig representation är som förklaringskraft på studiens beroende variabler – anvisningsbara platser samt faktiskt anvisade flyktingar.

Fördelen med att använda en regressionsanalys är att det ger en möjlighet att inte bara studera en oberoende variabels förklaringskraft på den beroende variabeln – en bivariat analys – utan flera variabler – så kallad multivariat regressionsanalys.⁵ Då det är högst troligt att kvinnlig representation i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen inte är ensam förklaringsfaktor

⁵ Positiv b-koefficient tolkas som en positiv samvariation mellan andelen kvinnor på antalet anvisningsbara platser/1000 invånare samt anvisade flyktingar/1000 invånare. Givet tillförlitlig b-koefficient måste

till beroende variabeln är det också viktigt att kontrollera för andra variabler. Även om uppsatsens huvudsakliga ambition inte ligger i att förklara variationerna i flyktingmottagandet utan studera kvinnlig politisk representation och dess effekter för en annan underordnad grupp i samhället, är det ändå nödvändigt och viktigt att kontrollera för variabler som tidigare förklarat flyktingmottagandets variation i de svenska kommunerna. I denna studie är övriga förklaringsfaktorer till beroende variabeln: gemensamt stöd för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet i kommunen, stöd för Sverigedemokraterna i kommunen, tillgång på lediga lägenheter, arbetslöshet, genomsnittlig disponibel inkomst samt geografisk kategorisering. Den oberoende variabel som förväntas kunna ge effekt på både andelen kvinnor och antalet anvisningsbara platser samt anvisade flyktingar är ett gemensamt stöd i kommunen för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet eller stödet för Sverigedemokraterna, enligt tidigare forskning (Lovenduski och Norris 2003, Demker (red) 1992). Detta skulle i sådana fall kunna avslöja ett så kallat spuriöst samband, där partistöd är förklaringsfaktor till den tänkbara samvariationen mellan andelen kvinnliga ledamöter och flyktingmottagandet (Esaiasson et al 2012, s.85). Övriga kontrollvariabler förväntas enbart förklara variationerna i flyktingmottagandet.

Kommuner som inte specificerat sitt antal anvisningsbara platser i en överenskommelse med Migrationsverket utan angivit flexibilitet i sitt mottagande, kommer att räknas som bortfall i studien eftersom det skulle ge ett felaktigt resultat att ange dessa som ”ej mottagare”. Däremot finns ett antal kommuner i Västerbottens- och Norrbottens län som gått samman och angivit ett schablonmässigt antal anvisningsbara platser. För att undvika ett stort bortfall kommer det schablonmässiga antalet divideras och de berörda kommunerna tilldelas ett medelvärde av anvisningsbara platser. Även vissa kommuner med överenskommelse har enbart angett ett totalt antal platser men inga anvisningsbara platser, dessa kommuner tilldelas värdet 0 på anvisningsbara platser. De kommuner som inte har någon överenskommelse alls kommer också att tilldelas värdet 0 på anvisningsbara platser. Syftet med att tilldela dessa kommuner värdet 0, oavsett om de ingår i en överenskommelse eller inte, är för att det är bara de anvisningsbara platserna som är av vikt för Arbetsförmedlingens och Migrationsverkets bosättningsprocess.

signifikansnivån motsvara ett värde av $p < 0,05$. Här används det justerade R^2 -värdet och är ett försiktigare mått än det normala R^2 -värdet och säger (i %) hur stark förklaringsfaktor den oberoende variabeln är på beroende variabeln. Standardvärdet visar hur tillförlitlig skattningen av b-koefficienten är.

Gällande det faktiska mottagandet av flyktingar kommer alla 290 kommuner att ingå i studien. Oavsett om en kommun har en överenskommelse eller inte, så visar anvisade flyktingar på det faktiska mottagandet. Därmed görs det ingen skillnad på en kommun som från början hade specificerat sitt antal anvisningsbara platser, inte ingick i en överenskommelse eller ingick i en överenskommelse med specificerat antal anvisningsbara platser men ändå inte tog emot anvisade flyktingar. Värdet 0 kommer därför att tilldelas de kommuner som inte tog emot några anvisade flyktingar, oavsett hur överenskommelsen såg ut.

I resultatkapitlet kommer b-koefficienten, justerade R^2 -värdet, standardvärdet samt signifikansnivån att redovisas. Trots att signifikansnivåns syfte är att redovisa slumpens påverkan på resultatet vid slumpmässiga urval och därmed kan anses som onödig vid ett totalurval, tas dock detta ändå i hänsyn i denna studie och ses som en indikation på hur stark effekterna är. Sammantaget kan detta betraktas som en relativt tuff test då tidigare studier av effekten av kvinnors politiska representation visat att det är fördelningen bakåt över tid som har betydelse för jämställdheten idag.

5.2. Material

Det empiriska materialet har främst inhämtats från svenska myndigheter som Statistiska centralbyrån (SCB), Arbetsförmedlingen (Af) och Migrationsverket (Miv). Därefter har all statistik sammanställts och matats in i statistikprogrammet SPSS. All anvisningsstatistik har samlats in från Arbetsförmedlingen och fakta gällande kommunernas överenskommelser har inhämtats från Migrationsverket. En översikt över kommunernas geografiska kategorisering har inhämtats från Jordbruksverket. Data gällande andelen kvinnor i kommunstyrelsen har samlats in via de 290 kommunernas respektive hemsidor. All övrig statistik är inhämtad från Statistiska centralbyrån.

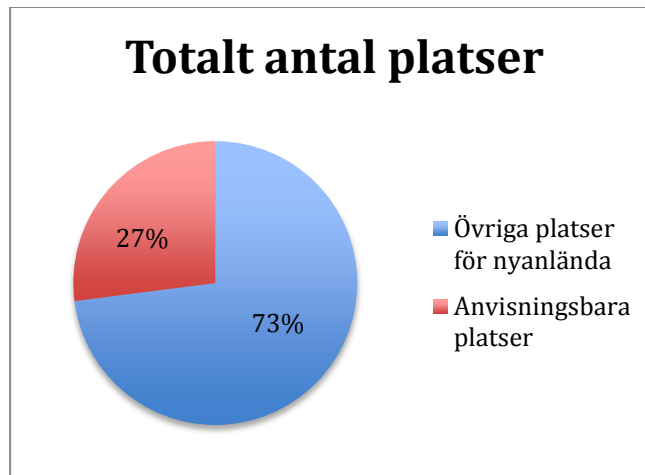
Då överenskommelsen mellan kommunerna och Migrationsverket gäller årsvis men löper oftast till vidare, är det valda året för undersökningen 2012. Det är högst troligt att anta att de politiker som valdes för mandatperioden 2010-2014 också haft en inverkan på beslutet om flyktingmottagandet för 2012. År 2012 är också ett år då flyktingströmmarna ökade kraftigt, framförallt från Syrien, vilket således också ökar pressen på kommunerna att ta emot fler flyktingar (Arbetsförmedlingen 2013: a). En ökad press på kommunerna anses som positivt

för syftet med denna uppsats då man kan anta att detta förstärker kommunpolitikernas villighet/ovillighet att ha ett utbrett flyktingmottagande. Att studien också genomförs i relativt nutid gör det också möjligt att kunna uttala sig om förhållandena just nu.

Data som berör politiskt stöd i kommunen inhämtas för mandatperioden 2010-2014, utifrån samma motivering gällande data kring kvinnliga politikernas representation i kommunen. Statistik för kommunens tillgång på lediga lägenheter, arbetslöshet och genomsnittlig disponibel inkomst hämtas från 2011, då det är rimligt att anta att förhållandena i kommunen och dess kapacitet för ett mottagande ligger till grund för det politiska beslut som tas om flyktingmottagandet för nästkommande år.

5.3. Beroende variabler

Studiens beroende variabler är: antalet anvisningsbara platser samt anvisade flyktingar via Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. Dessa två kategorier kommer att redovisas separat i resultatdelen för att visa på både den politiska viljan att ta emot flyktingar men också hur det faktiska mottagandet via anvisning ser ut. Data gällande detta har inhämtats från Arbetsförmedlingen (2013: b) som är ansvariga för anvisningsstatistiken. År 2012 fanns det totalt 5879 anvisningsbara platser avsedda för anvisade flyktingar medan det faktiska mottagandet (flyktingar som accepterat anvisning via Arbetsförmedlingen och anvisade via Migrationsverket) uppgick till 3917 anvisade flyktingar. I många fall tar kommuner, i praktiken, emot färre anvisade flyktingar än de angivna anvisningsbara platserna i överenskommelsen med Migrationsverket. Dessa två variabler har räknats ut per tusen kommuninvånare för att mer praktiskt kunna jämföra variationerna mellan kommunerna. Det totala medelvärdet för antalet anvisningsbara platser/1000 invånare är 1,49 platser medan anvisade flyktingar/1000 invånare är 1 anvisad flykting.

5.4. Oberoende variabler

Studiens huvudsakliga oberoende variabler är: andelen kvinnor i kommunfullmäktige och andelen kvinnor i kommunstyrelsen för mandatperioden 2010-2014. Dessa variabler beskriver kvinnors närvaro i politiken på kommunal nivå och är därför mest lämpade för denna studie. Statistik över andelen kvinnor i kommunfullmäktige har inhämtats från Statistiska centralbyrån (2013: a) och avser endast ordinarie ledamöter. Statistik över andelen kvinnor i kommunstyrelsen har inhämtats i nutid från varje kommuns respektive hemsida, då denna statistik inte finns sammanställd hos Statistiska centralbyrån. Det är dock rimligt att anta att det inte sker några drastiska förändringar av könsfördelningen i kommunstyrelsen under mandatperioden som skulle ha några betydande förändringar för resultatet i denna studie.

Det gemensamma politiska stödet i kommunen för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet samt stödet för Sverigedemokraterna avser andelen röster på dessa partier i valet till kommunfullmäktige mandatperioden 2010-2014. Statistik över detta har inhämtats från Statistiska centralbyrån (2013: b). Politiskt stöd är den enda oberoende variabel som förväntas påverka både andelen kvinnor men också flyktingmottagandet, så kallad bakomliggande variabel (Esaiasson et al 2012, s.85). Detta antagande grundar sig på tidigare forskning som visat att vänsterpolitiska partier tenderar i högre utsträckning än högerpartier vara mer välvilligt inställda till ett mottagande av flyktingar och samtidigt ha en högre andel kvinnor vid makten. Ökat stöd för Sverigedemokraterna i kommunen tros påverka både andelen kvinnor och flyktingmottagandet negativt.

Tillgången på lediga bostäder är en variabel som rimligtvis bör påverka kommunens villighet att ta emot flyktingar via anvisning, eftersom tillgången på lediga lägenheter är en förutsättning för att kommunen ska kunna bistå med bosättning för den anvisade flyktingen. Med lediga lägenheter avses ”outhyrda bostadslägenheter i flerbostadshus” och anges som andel av alla bostadslägenheter i kommunen. Statistik över detta inhämtas från Statistiska centralbyrån och avser år 2011 (2013: c). Denna statistik omfattar endast kommunala bostadsbolag och privata bostadsbolag inkluderas inte. Detta kan vara ett problem för statistiken då en del kommuner har avtal med privata bostadsbolag och på så vis förser flyktingar med bosättning. Detta tas dock inte till hänsyn i denna studie men bör ändå tas med i betänkande vid resultatet.

Arbetsförmedlingens ambition i bosättningsprocessen är att tillgången på arbete ska vara den styrande faktorn i kommunplaceringen. Det är därför rimligt att anta att kommuner med högre arbetslöshet inte är lika villiga att ta emot anvisade flyktingar, som är en av de mest utsatta grupperna på arbetsmarknaden. Däremot visar Cronholms (2013) studie att det som sker är just det motsatta, kommuner med hög arbetslöshet tenderar också i högre utsträckning ta emot fler flyktingar via anvisning. Arbetslöshetsstatistik inhämtas från Statistiska centralbyrån och avser andelen öppet arbetslösa i befolkningen mellan 20-64 år, år 2011 (SCB 2013: d).

Den genomsnittliga disponibla inkomsten i kommunen visar på hur kommuninvånarnas ekonomiska förutsättningar ser ut och kan tänkas påverka inställningen till flyktingmottagandet. Däremot har det visat sig att de allra fattigaste kommunerna tar emot fem gånger så många flyktingar än de allra rikaste (Svenska Dagbladet 2013). Variabeln genomsnittlig disponibel inkomst avser medelvärdet av individens disponibla inkomst (omräknat till antal prisbasbelopp) för invånarna i kommunen mellan 20-64 år, år 2011 (SCB 2013: e).

Hur stor kommunen är bör rimligtvis också påverka kommunens mottagande av flyktingar eftersom stora tillväxtkommuner som oftast har brist på bostäder och mindre kommuner fler lediga lägenheter. Det geografiska området kan därför spela roll för variationerna i flyktingmottagandet. Denna variabel definieras med hjälp av Jordbruksverkets kategorisering av: storstadsområde, stadsområde, landsbygd och gles landsbygd (Jordbruksverket 2013).

Dessa fyra kategorier har omvandlats till dummyvariabler och redovisas i förhållande till referensgruppen storstadsområde, i resultatet.⁶

5.5. Interaktionseffekt – andelen kvinnor och vänsterstyre

Då det är möjligt att en variabels effekt kan variera mellan olika grupper är det möjligt att utläsa en så kallad interaktionseffekt. Är det så att effekten av andelen kvinnor i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen på flyktingmottagandet är större då kommunen har ett vänsterstyre kontra annat politiskt styre? För att kontrollera för detta kommer en interaktionsvariabel att skapas och därefter redovisas i resultatet.⁷

5.6. Jämförelse – ÖK/ej ÖK

Det kommer också att göras en jämförelse mellan de 17 kommuner som inte ingick i en överenskommelse med Migrationsverket om flyktingmottagande för 2012 och de 17 kommuner som angivit högst antal anvisningsbara platser/1000 invånare i sin överenskommelse samt de kommuner som tagit emot flest anvisade flyktingar/1000 invånare. Detta görs för att jämföra variationerna i andelen kvinnor i kommunfullmäktige samt kommunstyrelsen mellan kommunerna. Genom att räkna ut medelvärdet för andelen kvinnor i de berörda kommunerna är det möjligt att utläsa om könsfördelningen skiljer sig mellan de kommuner som ingår i en överenskommelse och de kommuner som inte gör det.

⁶ Alla kategorier görs om till en dummyvariabel som antingen tilldelas värdet 0 eller 1, beroende på vilken egenskap man är intresserad av. En av de fyra kategorierna används sedan som referensgrupp i regressionsanalysen som de övriga kategorierna får förhålla sig till i tolkningen av resultatet.

⁷ En interaktionsvariabel skapas genom att multiplicera de två berörda variablerna med varandra för att sedan ingå i en regression tillsammans med de två ursprungliga oberoende variablerna samt beroende variabeln. Politiskt styre avser om kommunen har ett vänsterstyre, alliansstyre eller är blocköverskridande. Vänsterstyre omvandlas till en dummyvariabel och tilldelas värdet 1 medan alliansstyre och blocköverskridande anges som "annat politiskt styre" och tilldelas värdet 0.

6. Resultat

I detta kapitel redovisas undersökningens resultat. En uppdelning av kapitlet har gjorts för att kunna besvara studiens två frågeställningar och därefter visa resultatet med de förklaringsfaktorer som är vanligast förekommande i kommunernas flyktingmottagande. Avslutningsvis kontrolleras för interaktionseffekt och därefter redovisas en jämförelse av variationen av kvinnlig representation mellan de kommuner som ingår i en överenskommelse och de kommuner som inte gör det. Resultatet presenteras med hjälp av regressionsanalyser.

6.1. Anvisningsbara platser

I denna regressionsanalys är kommunens anvisningsbara platser/1000 invånare den beroende variabeln. Antalet anvisningsbara platser beslutas av kommunen och är avsedda för anvisade flyktingar via Arbetsförmedlingen och Migrationsverket efter beviljat uppehållstillstånd.

6.1.1. Andel kvinnor i kommunfullmäktige

Tabell 1: Regressionsanalys 1. Beroende variabel: Anvisningsbara platser/1000 inv.
Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parantes.

	Modell 1.	Modell 2.	Modell 3.	Modell 4.
Andel kvinnor i kommunfullmäktige	3,489 (2,258)			-0,002 (2,291)
Stöd för S+V+Mp		2,975** (1,006)		2,149* (1,017)
Stöd för SD			-16,065*** (3,417)	-14,596*** (3,555)
Intercept	-0,004 (0,975)	0,127 (0,475)	2,260*** (0,198)	1,205 (1,069)
N	283	283	283	283
R ² (justerat)	0,005	0,027	0,070	0,078

*** = p<0,001 ** = p<0,01 * = p<0,05

Källa: Statistiska centralbyrån, Arbetsförmedlingen.

Studiens första frågeställning avser att undersöka om andelen kvinnor i kommunfullmäktige samt kommunstyrelsen samvarierar med antalet anvisningsbara platser i kommunen. I modell

1 är det möjligt att utläsa att den bivariata analysen skulle vid en enhets ökning, från 0 till 1, av andelen kvinnor i kommunfullmäktige ge en genomsnittlig effekt av 3,49 anvisningsbara platser/1000 invånare. Detta betyder att en fullständig representation av andelen kvinnor (100 procent) i kommunfullmäktige genererar en positiv effekt på de anvisningsbara platserna. En procents ökning av andelen kvinnor i kommunfullmäktige skulle då i genomsnitt generera en ökning av 0,03 anvisningsbara platser/1000 invånare. Dock är resultatet ej statistiskt säkerställt, utan uppvisar en signifikansnivå som är högre än $p < 0,05$. Trots att studien undersöker ett totalurval tas signifikansnivån i hänsyn. Resultatet visar därmed att det finns en liten effekt av andelen kvinnor i kommunfullmäktige på antalet anvisningsbara platser/1000 invånare i kommunen men är inte signifikant.⁸

I modell 2 är det som förväntat möjligt att utläsa en positiv samvariation mellan det gemensamma stödet för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet i kommunen och antalet anvisningsbara platser/1000 invånare. Vid en procents ökning av det gemensamma stödet för dessa partier skulle ge i genomsnitt en ökning med ungefär 0,03 anvisningsbara platser/1000 invånare. Den bivariata samvariationen är statistiskt säkerställt.

Stöd för Sverigedemokraterna i kommunen visar på en mycket stark samvariation och är tillika statistiskt säkerställt. Modell 3 visar att antalet anvisningsbara platser/1000 invånare skulle minska i genomsnitt med 16,07 platser om Sverigedemokraterna hade fullt stöd i kommunfullmäktige. Vid enprocentig ökning av Sverigedemokraterna i kommunen skulle i genomsnitt ge en minskning av 0,16 anvisningsbara platser/1000 invånare.

Den multivariata regressionsanalysen i modell 4 visar att andelen kvinnor i kommunfullmäktige inte har någon effekt på antalet anvisningsbara platser men det finns fortfarande en signifikant effekt av det gemensamma stödet för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet samt stödet för Sverigedemokraterna. Tillsammans uppvisar dessa oberoende variabler en förklarad varians på 7,8 procent för antalet anvisningsbara platser/1000 invånare.

⁸ Om andelen kvinnor i kommunfullmäktige samt kommunstyrelsen enskilt testas under kontroll för stödet för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, och därefter enskilt under kontroll för stödet för Sverigedemokraterna med antalet anvisningsbara platser/1000 inv. samt anvisade flyktingar, sker inga större förändringar av resultatet. Då resultatet om andelen kvinnor och flyktingmottagande inte uppvisar någon signifikans, redovisas resultatet med hjälp av tre bivariata analyser och därefter en multivariat analys.

6.1.2. Andel kvinnor i kommunstyrelsen

Resultatet gällande samvariation mellan andelen kvinnor i kommunstyrelsen och antalet anvisningsbara platser/1000 invånare uppvisar en liten negativ effekt men på samma sätt som gällande resultatet för andelen kvinnor i kommunfullmäktige är detta inte signifikant. Resultatet kommer därför inte att redovisas här i närmare detalj (se Appendix tabell 1).

6.2. Anvisade flyktingar

Studiens andra frågeställning ämnar besvara om andelen kvinnor i kommunfullmäktige samt kommunstyrelsen samvarierar med antalet faktiskt anvisade flyktingar. I denna regressionsanalys är därmed anvisade flyktingar/1000 invånare den beroende variabeln. Anvisade flyktingar avser de flyktingar som accepterat sin anvisning via Arbetsförmedlingen samt anvisade flyktingar via Migrationsverket efter beviljat uppehållstillstånd. Denna kategori innehåller de faktiskt anvisade flyktingarna till kommunen. Antalet anvisade flyktingar är mindre än det totala antalet anvisningsbara platser i Sverige.

6.2.1. Andel kvinnor i kommunfullmäktige

Tabell 2: Regressionsanalys 2. Beroende variabel: Anvisade flyktingar/1000 inv. Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parentes.

	Modell 1.	Modell 2.	Modell 3.	Modell 4.
Andel kvinnor i kommunfullmäktige	2,198 (1,490)			-0,504 (1,482)
Stöd för S+V+Mp		2,968*** (0,650)		2,505*** (0,659)
Stöd för SD			-10,481*** (2,219)	-8,999*** (2,266)
Intercept	0,060 (0,643)	-0,358 (0,307)	1,506*** (0,130)	0,503 (0,692)
N	290	290	290	290
R ² (justerat)	0,004	0,064	0,069	0,108

*** = p<0,001 ** = p<0,01 * = p<0,05

Källa: Statistiska centralbyrån, Arbetsförmedlingen.

Modell 1 visar att andelen kvinnor i kommunfullmäktige inte heller har någon stark effekt på antalet faktiskt anvisade flyktingar i kommunen. Om man bortser från signifikansen så kan man se att effekten på antalet anvisade flyktingar/1000 invånare är lägre än i analysen mellan andelen kvinnor i kommunfullmäktige och de anvisningsbara platserna. Detta beror på att antalet flyktingar som accepterat anvisning via Arbetsförmedlingen samt anvisade via Migrationsverket är lägre än det antal anvisningsbara platser som kommunerna gemensamt uppgett i sin överenskommelse. Dock är signifikansnivån högre än $p < 0,05$ och resultatet därmed inte statistiskt signifikant.

I modell 3 finns fortfarande en samvariation mellan det gemensamma stödet för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet i kommunen samt faktiskt anvisade flyktingar, något som kan säkerställas till 100 procent.

Den negativa samvariationen mellan anvisade flyktingar och stödet för Sverigedemokraterna i kommunen kvarstår i modell 3. Vid ett fullt stöd för partiet i kommunen skulle antalet anvisade flyktingar i genomsnitt minska med 10,48 flyktingar/1000 invånare. En procentökning för partiet i kommunen skulle i genomsnitt bidra med en minskning av 0,10 anvisade flyktingar/1000 invånare.

I den multivariata analysen, modell 4, har det gemensamma stödet för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet en positiv effekt på antalet anvisade flyktingar medan stödet för Sverigedemokraterna har en mycket negativ effekt. Andelen kvinnor i kommunfullmäktige visar på en negativ samvariation men är inte signifikant.

6.2.2. Andel kvinnor i kommunstyrelsen

Samvariation mellan andelen kvinnor i kommunstyrelsen och anvisade flyktingar uppvisar liksom vid andelen kvinnor i kommunfullmäktige, en liten positiv effekt men då signifikansnivån är högre än $p < 0,05$ så kan detta tolkas som att koefficienten vore lika med noll (se Appendix tabell 2). Samvariation mellan stödet för vänsterpartierna och Sverigedemokraterna står sig mycket starkt. Tillsammans förklarar de oberoende variablerna en varians hos den beroende variabeln på motsvarande 10,7 procent.

6.3. Resultat - interaktionseffekt

Resultatet visar att andelen kvinnor i kommunfullmäktige vid vänsterstyre i kommunen har en mindre effekt på antalet anvisningsbara platser än effekten av andelen kvinnor i kommunfullmäktige på antalet anvisningsbara platser vid "annat styre" i kommunen. Effekten av andelen kvinnor vid "annat styre" för antalet anvisningsbara platser är ungefär 1,5 gånger större än effekten av andelen kvinnor för antalet anvisningsbara platser vid vänsterstyre (se Appendix tabell 3). Dock är signifikansnivån för hög hos de oberoende variablerna och därmed är resultatet inte statistiskt säkerställt.

6.4. Kompletterande oberoende variabler

Vid en multivariat regressionsanalys med kompletterande oberoende variabler till anvisningsbara platser/1000 invånare samt anvisade flyktingar/1000 invånare visar att de förklaringsfaktorer som har starkast effekt på beroende variablerna är stödet för Sverigedemokraterna i kommunen, tillgången på lediga lägenheter och om kommunen kategoriseras som gles landsbygd. Detta resultat gäller för både anvisningsbara platser samt faktiskt anvisade flyktingar där både andelen kvinnor i kommunfullmäktige och andelen kvinnor i kommunstyrelsen ingår i analysen. Det går också att se en liten effekt av den genomsnittliga disponibla inkomsten i regressionsanalysen med anvisade flyktingar som beroende variabel där andelen kvinnor i kommunstyrelsen ingår. Då dessa oberoende variabler är nödvändiga för att förklara flyktingmottagandet variation men inte ingår i studiens huvudsakliga syfte, redovisas dessa siffror inte här i detalj (se Appendix tabell 4 & 5). För att se hur samtliga variabler i studien korrelerar med varandra se korrelationsmatrisen i Appendix tabell 6.

6.5. Resultat - jämförelse ÖK/ej ÖK

Jämförelsen mellan de 17 kommuner som inte ingår i en överenskommelse om flyktingmottagande och de 17 kommuner som har högst antal anvisningsbara platser/1000 invånare samt anvisade flyktingar/1000 invånare, visar på en lägre andel kvinnor i både kommunfullmäktige och kommunstyrelsen i kommuner utan överenskommelse. Gällande anvisningsbara platser/1000 invånare har de kommuner som inte ingår i en överenskommelse en genomsnittlig representation av andelen kvinnor i kommunfullmäktige på 41 % respektive 37 % i kommunstyrelsen. Kommuner som ingår i en överenskommelse och har högst antal anvisningsbara platser/1000 invånare har i genomsnitt 46 % andel kvinnor i

kommunfullmäktige samt 38 % kvinnor i kommunstyrelsen. Detsamma gäller resultatet gällande anvisade flyktingar/1000 invånare. Där har de kommuner som har högst antal anvisade flyktingar/1000 invånare i genomsnitt 44 % andel kvinnor i kommunfullmäktige respektive 42 % kvinnor i kommunstyrelsen.

7. Analys och slutsats

Resultatet i föregående kapitel visar på att det inte finns någon signifikant effekt av andelen kvinnor i kommunfullmäktige samt kommunstyrelsen på antalet anvisningsbara platser/1000 invånare samt anvisade flyktingar/1000 invånare. Trots en stor varians av andelen kvinnor i både kommunfullmäktige och kommunstyrelsen är det inte möjligt att utläsa om kvinnors närvaro skulle ge någon betydande effekt på flyktingmottagandet som sker inom ramen för anvisning via Arbetsförmedlingen och Migrationsverket till kommunerna. Resultatet går således i motsats riktning än förväntat då kvinnors uttalade inställning till invandrare och flyktingar visar på att kvinnor är mer positivt inställda till denna grupp i jämförelse med män och därmed förväntas kunna påverka kommunens beslut i positiv riktning om fler kvinnor är representerade. Kvinnors större ansvarskänsla och omsorg om andra - som ett resultat av kvinnors sociala bakgrund, tros vara en av förklaringarna till varför substantiella förändringar sker inom jämställdhetspolitiken när fler kvinnor sitter vid makten. Detta verkar inte ha en lika stor inverkan på politikens innehåll gällande en annan underordnad grupp som flyktingar. Resultatet kan antas bero på en rad olika faktorer. En anledning skulle kunna vara att kvinnors attityder, i teorin, är mer positivt inställda till andra etniska grupper (Kokkonen et al 2013) men i praktiken inte bidrar till någon märkbar förändring av politikens innehåll. Om detta beror på att kvinnors inställning förändras i det politiska beslutet eller om det är så att kvinnors åsikter inte får komma till tals är svårt att avgöra. Dock går det att konstatera att kvinnor fortfarande är underrepresenterade inom höga politiska poster samt politikområden med högre status (Bäck och Öhrwall 2004, s.37-42), något som kan vara orsaken till att kvinnliga kommunpolitiker inte upplever sig ha lika stort inflytande över politikens innehåll och inte får gehör för sina åsikter i samma utsträckning som män (Karlsson 2001, s.195). Även om det skulle ske en förändring av könsfördelningen är detta ingen garanti för att kvinnors inflytande skulle öka, något som enligt Phillips (1995, s.83) beskrivs som *"a shot in the dark"* om inte omgivningen – partierna – förespråkar en politik riktad mot ett mer kvinnovänligt samhälle.

Däremot är det möjligt att utläsa en liten skillnad i kvinnlig representation mellan de kommuner som har en överenskommelse med Migrationsverket och de kommuner som inte har det. Där visar resultatet att andelen kvinnor i både kommunfullmäktige och kommunstyrelsen är något högre i jämförelse med de kommuner som inte har någon överenskommelse, gällande både antalet anvisningsbara platser/1000 invånare samt

anvisade/1000 invånare. Detta kan tänkas bero på att de kommuner som säger nej till en överenskommelse är relativt få och får utstå kritik om att inte vara ansvarstagande, något som inte går i linje med den inställning som kvinnors erfarenheter och sociala bakgrund bidrar till.

Då det inte är möjligt att finna någon interaktionseffekt mellan andelen kvinnor och vänsterstyre i kommunen kan man dra slutsatsen att effekten av andelen kvinnor i kommuner med vänsterstyre inte heller har någon signifikant effekt på flyktingmottagandet, något som också går i motsats riktning än förväntat eftersom vänsterpartier tenderar att vara mer positiva till flyktingar än andra partier men också ha fler kvinnor vid makten. Däremot, enligt tidigare forskning, har stödet för vänsterpartier i kommunen en positiv effekt medan stödet för Sverigedemokraterna i kommunen en negativ effekt, på flyktingmottagandet. För att substantiella förändringar ska ske i politikens innehåll gällande flyktingar, så visar detta resultat att det är partitillhörighet som spelar roll, inte könsrepresentationen.

Resultatet visar på att tillgången på lediga lägenheter spelar en betydande roll för hur kommunens flyktingmottagande ser ut, eftersom det är kommunens ansvar att hitta ett boende åt flyktingen, något som också bekräftas i tidigare studier (Cronholm 2013). Vad som också går att utläsa är att flyktingar tenderar i högre utsträckning att anvisas till gles landsbygd i förhållande till storstadsområde, något som tros höra ihop med att bostadsbristen är större i storstäderna och mindre kommuner har många utflyttade invånare och därmed en större tillgång på lediga lägenheter. Således bekräftar denna studie till viss del vad tidigare forskning framhållit som betydande för variationerna av kommunernas flyktingmottagande.

Sammanfattningsvis vad säger detta om *närvarons politik*? Utifrån detta resultat är det möjligt att hävda att kvinnors politiska inflytande är begränsad när det gäller politikens innehåll gentemot en annan underordnad grupp trots hög numerär representation, vid antagandet att kvinnors attityder gällande flyktingar också består vid faktiskt handlande. Kanske är det ändå så att kvinnors inflytande fortfarande spelar som mest roll när politiken berör frågor inom jämställdhet. Å andra sidan, som tidigare forskning visat, är jämställdhet mellan kvinnor och män idag – ett resultat av hur närvaron sett ut i de politiska församlingarna över tid. För att därmed kunna dra säkrare slutsatser gällande samvariationen mellan kvinnlig representation och flyktingmottagande vore det intressant för framtida forskning att studera om den kvinnliga representationen över tid således bidragit till några substantiella förändringar för kommunernas flyktingmottagande.

Källförteckning

Litteratur

Bennulf, M. & Demker, M. (1992) "VI OCH DOM" Svenska folkets åsikter om flyktingmottagning. s.135-149 i Demker, M. (red) *Svensk migrationspolitisk opinion 1992-2012*. SOM institutet (2013), Göteborgs universitet.

Bjereld, U. (1995) Female Doves and Male Hawks? s.168-177, i Robertsson, A. (red) *Opinion, the Media and International Politics: A Reader*. Department of Political Science, University of Stockholm.

Bjereld, U. (1998) *Kön och politiskt våld*. Stockholm: Gidlunds Förlag.

Bäck, H. & Öhrwall, R. (2004) *Det nya seklets förtroendevalda. Om politikerantal och representativitet i kommuner och landsting 2003*. Stockholm: Svenska kommun- och landstingsförbundet.

Cronholm, E. (2013) *Flyktingar i svenska kommuner – arbetslöshet, bostäder och närhet till andra utlandsfödda*. Kandidatuppsats, Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.

Essaiasson, P, Gilljam, M. Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (2013) *Metodpraktikan – Konsten att studera samhällle, individ och marknad*. 4. uppl. Norstedts Juridik.

Gilligan, C. (1982) *In a Different Voice: Psychological Theory and Women's Development*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Gustafsson, A. (2008) *Könsmakt och könsbaserade intressen. Om könspolitisk representation i svensk kommunalpolitik*. Diss., Göteborgs universitet. Göteborg: Geson.

Johansson, V. (1998) "Samhällelig organisering av omsorg och kvinnors andel i lokala parlament." i *Kommunal ekonomi och politik* Vol 2, nr 4, s.19-42.

Karlsson, D. (2001) "Ny som förtroendevald i kommuner och landsting" i *Att vara med på riktigt – demokratiutveckling i kommuner och landsting*. Bilagor till betänkandet av kommundemokratikommittén SOU 2001:48.

Kokkonen, A. Dahlberg, S. Harteveld, E. & Van der Brug, W. (2013) *The gendered process of prejudice formation*. Department of Political Science, University of Gothenburg, Department of Political Science, University of Amsterdam. (Opublicerat material).

Lidén, G. & Nyhlén, J. (2012) Reception of Refugees in Sweden. Working paper presenterat vid XXI NORKOM, the Nordic Municipality research conference, Oslo, 22-24 november, 2012.

Lovenduski, J. & Norris, P. (2003) "Westminister Women: the Politics of Presence." i *Political Studies*. Vol 51, s.84-102.

Phillips, A. (1995) *The Politics of Presence*. Oxford New York: Clarendon Press.

Stjernqvist, N. & Magnusson, H. (1988) *Den kommunala självstyrelsen, jämlikheten och variationerna mellan kommunerna*. Civildepartementets forskningsdelegation. Ds nr 36.

Wängnerud, L. (1998) *Politikens andra sida. Om kvinnorepresentation i Sveriges riksdag*. Göteborg Studies in Politics 53. Statsvetenskapliga institutionen.

Wängnerud, L. (2009) "Women in Parliaments: Descriptive and Substantive Representation" i *Annual Review of Political Science*, Vol 12, s.51-69.

Wängnerud, L. (2010) *Riksdagsundersökningen*. Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet. (Opublicerat material).

Wängnerud, L. & Sundell, A. (2012) "Do politics matter? Women in Swedish local elected assemblies 1970-2010 and gender equality in outcomes" i *European Political Science Review*, Vol 4, nr 1, s.97-120.

Internetbaserade källor

Arbetsförmedlingen: a (2013) *Arbetsförmedlingens Återrapportering 2012. Etablering av vissa nyanlända – bosättning*.

<http://www.arbetsformedlingen.se/download/18.2a136531139b445f98d7bf/8C+++120915++Etablering+av+vissa+nyanlinda++Bosattning.pdf>
[2013-11-30]

Arbetsförmedlingen: b (2013) *Opublicerat material*. Kontakt: Johan Wikström.
[Mottaget: 2013-11-08]

Jordbruksverket (2013) *Så här definierar vi landsbygd*.

<http://www.jordbruksverket.se/etjanster/etjanster/alltomlandet/sahardefinierarvilandsbygd.4.362991bd13f31cadcc256b.html>
[2013-12-23]

Migrationsverket: a (2013) *54 000 asylsökande nästa år*.

<http://www.migrationsverket.se/info/6378.html>
[2013-12-04]

Migrationsverket: b (2013) *Den svenska flyktingkvoten*.

<http://www.migrationsverket.se/info/495.html#h-HurmangakvotflyktingarkommertillSverige>
[2013-12-04]

Migrationsverket: c (2013) *Överenskommelser om flyktingmottagande och mottagna 2012-2013*.

<http://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba6312141/1386592745374/overenskommelser+och+mottagande+hemsidan.pdf>
[2013-12-05]

Regeringen: a (2013) *Jämställdhetspolitikens inriktning 2011-2014*.

<http://www.regeringen.se/content/1/c6/17/62/71/8b5692d3.pdf>
[2013-11-29]

Regeringen: b (2013) *Frågor & svar: Migrations & asylpolitik*
<http://www.regeringen.se/sb/d/2675>
[2013-12-04]

Statistiska centralbyrån: a (2013) *Nominerade, valda och ej valda kandidater i kommunfullmäktigeval efter kommun och kön. Antal och andelar. Valår 1991 – 2010.*
http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Statistikdatabasen/Variabelvaljare/?px_tableid=ssd_extern%3aME0107T10&rxid=33c4706b-b3f7-4759-a326-9d5a978b01a0
[2013-11-30]

Statistiska centralbyrån: b (2013) *Kommunfullmäktigeval - valresultat efter region och parti mm. Antal och andelar. Valår 1973 – 2010.*
http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Statistikdatabasen/Variabelvaljare/?px_tableid=ssd_extern%3aME0104T1&rxid=b4ab238f-d141-46c3-be84-5c70c4222dae
[2013-12-10]

Statistiska centralbyrån: c (2013) *Bestånd och lediga lägenheter 1 mars i flerbostadshus efter region, ägarkategori och färdigställande år.*
http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Statistikdatabasen/Variabelvaljare/?px_tableid=ssd_extern%3aOuthLghPrivAllmAr&rxid=f4137199-fce3-416c-9d76-62a6e42c5de5
[2013-12-10]

Statistiska centralbyrån: d (2013) *Arbetsmarknadsvariabler efter län och kön. År 1997 – 2012.*
http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Statistikdatabasen/Variabelvaljare/?px_tableid=ssd_extern:IntGr1LanKON
[2013-12-10]

Statistiska centralbyrån: e (2013) *Inkomstvariabler efter kommun. År 1997 – 2012.*
http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Statistikdatabasen/Variabelvaljare/?rxid=&productcode=&menu=1&px_tableid=ssd_extern%3aIntGr5Kom
[2013-12-23]

Svenska Dagbladet (2013)
http://www.svd.se/nyheter/inrikes/minst-flyktingar-i-m-kommuner_8307510.svd
[2013-12-11]

UNHCR: a (2013) *Facts and Figures about Refugees*
<http://www.unhcr.org.uk/about-us/key-facts-and-figures.html>
[2013-11-29]

UNHCR: b (2013) *Asylum Trends 2012. Levels and Trends in Industrialized Countries.*
<http://www.unhcr.org/5149b81e9.html>
[2013-11-29]

UNHRC: c (2013) *FN:s flyktingkonvention*.

<http://www.unhcr.se/se/om-oss/1951-aars-flyktingkonvention.html>

[2013-12-04]

World Economic Forum (2013) *The Global Gap Gender Report*.

http://www3.weforum.org/docs/GGGR13/GGGR_CountryProfiles_2013.pdf

[2013-11-29]

Appendix

Tabell 1: Regressionsanalys. Beroende variabel: Anvisningsbara platser/1000 inv.
Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parantes

	Modell 1.	Modell 2.	Modell 3.	Modell 4.
Andel kvinnor i kommunstyrelsen	-0,221 (0,998)			-1,006 (0,966)
Stöd för S+V+Mp		2,975** (1,006)		2,236* (1,000)
Stöd för SD			-16,065*** (3,417)	-15,005*** (3,485)
Intercept	1,576*** (0,401)	0,127 (0,475)	2,260*** (0,198)	1,570* (0,634)
N	283	283	283	283
R ² (justerat)	-0,003	0,027	0,070	0,082

*** = p<0,001 ** = p<0,01 * = p<0,05

Källa: Statistiska centralbyrån, svenska kommunhemsidor.

Tabell 2: Regressionsanalys. Beroende variabel: Anvisade flyktingar/1000 inv.
 Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parantes.

	Modell 1.	Modell 2.	Modell 3.	Modell 4.
Andel kvinnor i kommunstyrelsen	0,507 (0,654)			0,007 (0,622)
Stöd för S+V+Mp		2,968*** (0,650)		2,463*** (0,649)
Stöd för SD			-10,481*** (2,219)	-8,833*** (2,225)
Intercept	0,808 (0,262)	-0,358 (0,307)	1,506*** (0,130)	0,295 (0,410)
N	290	290	290	290
R ² (justerat)	-0,001	0,064	0,069	0,107

*** = p<0,001 ** = p<0,01 * = p<0,05

Källa: Statistiska centralbyrån, svenska kommunhemsidor.

Tabell 3: Regressionsanalys med interaktionseffekter. Beroende variabel: anvisningsbara platser/1000 inv.

Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parantes

	Modell 1.
Andel kvinnor i kommunfullmäktige	2,875 (2,855)
dum_vänsterstyre	0,987 (2,097)
inter_kvinnorkf_vänsterstyre	-1,055 (4,794)
Intercept	0,066 (1,210)
N	283
R ²	0,014

*** = $p < 0,001$ ** = $p < 0,01$ * = $p < 0,05$

Källa: Statistiska centralbyrån, svenska kommunhemsidor.

Tabell 4: Regressionsanalys. Beroende variabel: Anvisningsbara platser/1000 inv.
Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parantes.

	Modell 1.	Modell 2.
Andel kvinnor i kommunfullmäktige (%)	0,674 (2,108)	
Andel kvinnor i kommunstyrelsen (%)		-0,065 (0,895)
Stöd för S+V+Mp (%)	-1,796 (1,199)	-1,730 (1,196)
Stöd för SD (%)	-9,764** (3,641)	-10,030** (3,583)
Arbetslöshet (%)	-3,241 (8,113)	-2,984 (8,076)
Lediga lägenheter (%)	17,140*** (4,425)	17,244*** (4,420)
Genomsnittlig disponibel inkomst	-0,332 (0,195)	-0,321 (0,193)
Stadsområde	0,155 (0,413)	0,172 (0,412)
Landsbygd	0,289 (0,371)	0,294 (0,371)
Gles landsbygd	2,330*** (0,515)	(2,331)*** (0,515)
Intercept	3,708* (1,700)	3,922* (1,597)
N	283	283
R ² (justerat)	0,255	0,255

*** = p<0,001 ** = p<0,01 * = p<0,05

Källa: Statistiska centralbyrån, svenska kommunhemsidor.

Kommentar: Referensgrupp till variabeln geografiskt område: storstadsområde.

Tabell 5: Regressionsanalys. Beroende variabel: Anvisade flyktingar/1000 inv.
Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parantes.

	Modell 1.	Modell 2.
Andel kvinnor i kommunfullmäktige (%)	0,089 (1,304)	
Andel kvinnor i kommunstyrelsen (%)		0,651 (0,548)
Stöd för S+V+Mp (%)	-0,754 (0,746)	-0,843 (0,742)
Stöd för SD (%)	-6,271** (2,236)	-6,095** (2,192)
Arbetslöshet (%)	3,747 (5,007)	3,715 (4,967)
Lediga lägenheter (%)	8,091** (2,763)	8,333** (2,751)
Genomsnittlig disponibel inkomst	-0,235 (0,120)	-0,246* (0,119)
Stadsområde	0,105 (0,244)	0,086 (0,243)
Landsbygd	0,355 (0,219)	0,365 (0,218)
Gles landsbygd	1,910*** (0,308)	1,910*** (0,308)
Intercept	2,016* (1,053)	1,888 (0,985)
N	283	283
R ² (justerat)	0,338	0,342

*** = p<0,001 ** = p<0,01 * = p<0,05

Källa: Statistiska centralbyrån, svenska kommunhemsidor.

Kommentar: Referensgrupp till variabeln geografiskt område: storstadsområde.

Tabell 6: Korrelationsmatris. Samtliga variabler.

	Andel kvinnor i KF (%)	Andel kvinnor i KS (%)	Anv.platser/ 1000 inv.	Anv. flyktingar/ 1000 inv.	S+V+Mp (%)	Sd (%)	Arbetslöshet (%)	Lediga lägenheter (%)	Disponibel inkomst (antal prisbasbelopp)	Storstadsomr. (dummy)	Stadsomr. (dummy)	Landsbygd (dummy)	Gles landsbygd (dummy)
Andel kvinnor i KF (%)	1	0,289**	0,092	0,087	0,226**	-0,247**	0,110	0,129*	0,026	-0,081	0,075	-0,050	0,087
Andel kvinnor i KS (%)	0,289**	1	-0,013	0,046	0,094	-0,109	0,010	-0,089	0,089	0,040	0,141*	-0,165**	0,050
Anv.platser/ 1000 inv.	0,092	-0,013	1	0,683**	0,174**	-0,270**	0,127*	0,324**	-0,218**	-0,201**	-0,147*	-0,019	0,417**
Anv. flyktingar/1000 inv.	0,087	0,046	0,683**	1	0,260**	-0,268**	0,229**	0,320**	-0,300**	-0,274**	-0,165**	0,002	0,502**
S+V+Mp (%)	0,226**	0,094	0,174**	0,260**	1	-0,195**	0,528**	0,307**	-0,494**	-0,355**	0,067	0,012	0,317**
Sd (%)	-0,247**	-0,109	-0,270**	-0,268**	-0,195**	1	0,174**	-0,126*	-0,110	0,051	0,134*	0,047	-0,286**
Arbetslöshet (%)	0,110	0,010	0,127*	0,229**	0,528**	0,174**	1	0,196**	-0,528**	-0,318**	0,097	-0,026	0,299**

Lediga lägenheter (%)	0,129*	-0,089	0,324**	0,320**	0,307**	-0,126*	0,196**	1	-0,311**	-0,311**	-0,204**	0,275**	0,165**
Disponibel inkomst (antal prisbasbelopp)	0,026	0,089	-0,218**	-0,300**	-0,494**	-0,110	-0,528**	-0,311**	1	0,561**	0,016	-0,293**	-0,213**
Storstadsomr. (dummy)	-0,081	0,040	-0,201**	-0,274**	-0,355**	0,051	-0,318**	-0,311**	0,561**	1	-0,188**	-0,505**	-0,158**
Stadsomr. (dummy)	0,075	0,141*	-0,147*	-0,165**	0,067	0,134*	0,097	-0,204**	0,016	-0,188**	1	-0,492**	-0,154**
Landsbygd (dummy)	-0,050	-0,165**	-0,019	0,002	0,012	0,047	-0,026	0,275**	-0,293**	-0,505**	-0,492**	1	-0,412**
Gles landsbygd (dummy)	0,087	0,050	0,417**	0,502**	0,317**	-0,286**	0,299**	0,165**	-0,213**	0,158**	-0,154**	-0,412**	1

** = p<0,01, * = p<0,05